

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО
ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ

від 01.11.2016 № 136-рк/к

ФОП ВЛАСЕНКО СЕРГІЙ
МИКОЛАЙОВИЧ

*вул. Полтавський Шлях, 188/6, кв. 3
м. Харків, 61098*

Щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

В ході розгляду заяви фізичної особи [REDACTED] від 25.10.2016 (вх. № 3265 / Г-198) про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (надалі – Заявник), в ході дослідження ринків послуг з паркування транспортних засобів у місті Харкові встановлено наступне.

Одним з учасників цих ринків є ФІЗИЧНА ОСОБА - ПІДПРИЄМЕЦЬ ВЛАСЕНКО СЕРГІЙ МИКОЛАЙОВИЧ (надалі – ФОП ВЛАСЕНКО С.М.).

ФОП ВЛАСЕНКО С.М. зареєстрований Реєстраційною службою Харківського міського управління юстиції 19.02.2016 (№ 2 480 000 0000 180478). Реєстраційний номер облікової картки платника податків – 2892119659, місце проживання: вул. Полтавський шлях, 188/6, кв. 3, м. Харків, 61098. Основним видом діяльності ФОП ВЛАСЕНКА С.М. є надання інших індивідуальних послуг, н.в.і.у. (код за КВЕД 96.09).

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ФОП ВЛАСЕНКО С.М., здійснюючи діяльність з паркування транспортних засобів, є суб'єктом господарювання.

Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (надалі - Методика), встановлено наступне.

Об'єктами дослідження щодо становища ФОП ВЛАСЕНКО С.М. на ринку послуг паркування транспортних засобів є:

- послуги з паркування транспортних засобів в межах пішохідної доступності до магазинів ТОРГІВЕЛЬНОГО ЦЕНТРУ «БАРАБАШОВО» (надалі – ТЦ «БАРАБАШОВО»), обмежених вул. Академіка Павлова від будинку № 120-5 і вул. Амурської;

- ФОП ВЛАСЕНКО С.М. – надавач цих послуг.

Споживачами послуг з паркування транспортних засобів є власники та користувачі транспортних засобів, які мають на меті здійснити паркування транспортного засобу поблизу магазинів ТЦ «БАРАБАШОВО».

Діяльність з паркування регулюється, зокрема, Правилами паркування транспортних засобів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1342 (надалі - Правила) та Правилами паркування транспортних засобів у місті Харкові, затверджених рішенням 12 сесії Харківської міської ради 6 скликання від 23.12.2011 № 588/11 (надалі – Місцеві правила).

Відповідно до абзацу десятого пункту 4 Правил та абзацу шостого пункту 1.5 Місцевих правил паркуванням є розміщення транспортного засобу на майданчику для паркування.

Згідно з абзацом дев'ятим пункту 1.5 Місцевих правил послугами з паркування транспортних засобів є діяльність оператора з надання користувачам місць для паркування транспортних засобів на майданчиках для платного паркування, а також з утримання в належному стані майданчиків для платного паркування з метою використання їх за призначенням, а також санітарного очищення, збереження та облаштування майданчиків для платного паркування відповідно до законодавства, нормативів, норм, стандартів, порядків і правил з урахуванням вимог безпеки дорожнього руху.

Абзацом восьмим пункту 4 Правил встановлено, що оператором є суб'єкт господарювання, який здійснює обладнання і утримання майданчика для паркування.

Рішенням 11 сесії Харківської міської ради 6 скликання від 16.11.2011 оператором майданчиків для паркування визначено КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» (надалі – КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС»).

Відповідно до розділу 3 статуту КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС», затвердженого 26.01.2016 заступником директора Департаменту економіки та комунального майна – начальником управління комунального майна та приватизації Солошкіним В.М., погодженим директором Департаменту інфраструктури Харківської міської ради Дульфаном С.Б., метою його діяльності є здійснення організації та управління у сфері надання платних послуг із паркування транспортних засобів.

ФОП ВЛАСЕНКО С.М. відповідно до договору від 01.03.2016 № 01.03.16-13/13, укладеного з КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС», як уповноважена особа оператора здійснює організацію та проводить діяльність із забезпечення паркування транспортних засобів на відведеному майданчику для платного паркування, розміщеного від вул. Академіка Павлова будинок № 120-5 до вул. Амурської.

Зазначений майданчик знаходиться в місці масового скупчення людей, а саме в межах пішохідної доступності до магазинів ТЦ «БАРАБАШОВО», обмежених вул. Академіка Павлова будинок № 120-5 і вул. Амурською.

Згідно з частиною першою статті 52² Закону України «Про дорожній рух» встановлено, що під час розміщення транспортних засобів на майданчику для платного паркування особи, які розміщують транспортні засоби на майданчику для паркування, сплачують вартість послуг з користування майданчиками для платного паркування за кожну годину паркування згідно з тарифом, встановленим органом місцевого самоврядування відповідно до порядку формування цих тарифів, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» товаром є будь-який предмет господарського обороту, в тому числі послуги.

Таким чином, товаром є послуга з паркування транспортних засобів.

Відповідно до Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Послуга з паркування транспортних засобів не може розглядатися як взаємозаміна із послугою з тимчасового зберігання транспортних засобів на автомобільних стоянках з огляду на наступне.

Діяльність зі зберігання транспортних засобів на автомобільних стоянках регулюється Правилами зберігання транспортних засобів на автостоянках, які затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 22.01.1996 № 115. Суб'єкти господарювання, які надають послуг зі зберігання транспортних засобів, несуть відповідальність за збереження та охорону транспортного засобу в належному стані під час його знаходження на автостоянці та повинні мати обладнання, визначене пунктом 6 цієї постанови.

Втім, пунктом 25 Правил встановлено, що оператор майданчику з паркування не несе відповідальності за збереження транспортних засобів, розміщених на майданчиках для паркування.

Таким чином, послуга з паркування транспортних засобів є товаром, що не має замінників, а тому товарними межами ринку є послуги з паркування транспортних засобів.

Відповідно до вимог Методики територіальні межі ринку визначаються шляхом установа мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.

Державними будівельними нормами «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень» ДБН 360-92, затвердженими наказом державного комітету України у справах містобудування і архітектури від 17.04.1992 № 44, встановлена величина максимально допустимих радіусів обслуговування для підприємств торгівлі - 500 м.

Отже, споживачам в межах пішохідної доступності до магазинів ТЦ «БАРАБАШОВО», обмежених вул. Академіка Павлова будинок № 120-5 до вул. Амурської, є недоцільним отримання послуг з паркування транспортних засобів за межами 500 метрової відстані від цих магазинів.

Враховуючи наведене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ФОП ВЛАСЕНКО С.М. має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з паркування транспортних засобів в межах пішохідної доступності до магазинів ТЦ «БАРАБАШОВО», обмежених вул. Академіка Павлова будинок № 120-5 до вул. Амурської.

Вартість послуг з паркування транспортних засобів відповідно до рішення виконавчого комітету Харківської міської ради від 18.01.2012 № 26 «Про встановлення граничних тарифів на послуги з утримання майданчиків для платного користування» становить 5 гривень за 1 годину.

Абзацом третім пункту 4 Правил вартість послуг з користування майданчиками для платного паркування – економічно обґрунтовані витрати оператора, пов'язані з утриманням таких майданчиків.

Порядок формування тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів встановлений постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2010 № 258 (надалі – Порядок формування тарифів). У пункті 6 Порядку формування тарифів зазначено, що вартість послуг з користування майданчиками для паркування визначається з розміру повної планової собівартості послуг, планового прибутку, розміру податків та зборів (обов'язкових платежів).

За інформацією Заявника зазначена вартість в вересні 2016 року становила 20 гривень на годину.

Таким чином, дії ФОП ВЛАСЕНКО С.М. щодо застосування економічно необґрунтованої завищеної вартості послуг з паркування транспортних засобів були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з паркування транспортних засобів в межах пішохідної доступності до магазинів ТЦ «БАРАБАШОВО».

Відсутність конкуренції на цьому ринку надає можливість ФОП ВЛАСЕНКО С.М. вчиняти експлуатуючі дії відносно споживачів послуг з паркування транспортних засобів в зазначених межах.

За таких умов споживачі послуг з паркування транспортних засобів потребують спеціального правового захисту, оскільки сам ринковий механізм з адекватним рівнем конкуренції не функціонує і не може захистити їх належним чином.

Отже, дії ФОП ВЛАСЕНКО С.М., які полягають у застосуванні економічно необґрунтованої завищеної вартості послуг з паркування транспортних засобів на відведеному майданчику для паркування, розташованому на вул. Академіка Павлова

будинок № 120-5 до вул. Амурської, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, а саме дії, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з паркування транспортних засобів.

Враховуючи наведене, на підставі статті 12¹, пункту 10 частини п'ятої статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статей 1, 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», підпункту 13 частини першої пункту 3, абзацу дванадцятого пункту 7 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає ФІЗИЧНІЙ ОСОБІ-ПІДПРИЄМЦЮ ВЛАСЕНКУ СЕРГІЮ МИКОЛАЙОВИЧУ такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Припинити дії, які полягають у застосуванні економічно необґрунтованої вартості послуг з паркування транспортних засобів на відведеному майданчику для паркування, розташованому від вул. Академіка Павлова 120-5 до вул. Амурської, та містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, а саме дії, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з паркування транспортних засобів, а також усунути причини цього порушення та умови, що їм сприяють.

Про виконання рекомендацій ФІЗИЧНІЙ ОСОБІ – ПІДПРИЄМЦЮ ВЛАСЕНКУ СЕРГІЮ МИКОЛАЙОВИЧУ повідомити Харківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України **в 1-місячний** строк з дня їх отримання.

Звертаємо увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органом, якому вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова колегії

Н.В. Фастова